

1. 1. Вступ до германського мовознавства

Тип дисципліни: обов'язкова

Семестр: третій

Обсяг дисципліни: Загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС - 4), аудиторні години: лекційні – 16, практичні - 16.

Лектор: канд. філол. наук, доц. Палиця Г.С.

Результати навчання:

Знати

- Зміст і завдання курсу “Вступ до германської філології”.
- Основні писемні пам’ятки про давніх германців.
- Суспільні процеси, які здійснили вплив на становлення та розвиток германських мов.
- Основні дати з історії давніх германських племен, їхню культуру та міфологію.
- Принципи граматичної та фонетичної будови германських мов.

Спосіб навчання:

аудиторне

Необхідні обов'язкові попередні та супутні модулі:

Теретична граматики німецької мови, Теоретична фонетика німецької мови, Лексикологія німецької мови.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Походження та класифікація давніх германських мов. Виокремлення давньогерманських мов з індоєвропейської мови-основи. Германські племена та племінні союзи. Велике переселення народів і утворення „варварських” королівств на території Римської імперії. Суспільний та економічний лад, міфологія та культура давніх германців.

Писемність давніх германців. Писемні пам’ятки про давніх германців. Рунічний і готський алфавіти. Писемні пам’ятки германських мов. Мова старших рунічних написів. Готська мова.

Давні та сучасні германські мови. Класифікація та поширення германських мов. Періодизація германських мов. „Молодші” германські мови. Видатні нормалізатори та класики літератури.

Фонетичні процеси та явища в германських мовах. Перший (германський), другий (верхньонімецький) і третій (датський) пересуви приголосних. Закон К.Вернера. Західногерманське подовження приголосних. Ротацизм. Асимілятивні процеси в системі консонантизму. Зміна коротких і довгих голосних. Дифтонгізація та монофтонгізація. Умлаут. Аблаут. Редукція голосних і приголосних. Чергування приголосних у індоєвропейському корені.

Граматична будова давньогерманських мов. Морфологічна структура індоєвропейського слова. Порівняльно-історична характеристика германських та індоєвропейських частин мови. Синтаксис давньогерманських мов.

Давньогерманська лексика. Шляхи походження давньогерманської лексики. Лексичні паралелі. Стилїстичне розшарування словника давньогерманських мов.

Рекомендована література:

Арсеньєва М.Г., Балашова С.П. и др. Введение в германскую филологию. – Высшая школа, 1980.

Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. – К.: Вища школа, 1983.

Иванова И., Чахоян Л., Беляева Т. История английского языка. Учебник, хрестоматия, словарь. – СПб, 2001.

В.В.Левицький, С.В.Кійко. Практикум до курсу Вступ до германського мовознавства. - Вінниця: Нова книга, 2003.

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

- поточний контроль: усне опитування, індивідуально-дослідне завдання, колоквіум.
  - підсумковий контроль: екзамен – у третьому семестрі.
- 100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

українська